

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Люблінська школа бізнесу (Словенія)
Краківський економічний університет (Польща)

**VII Міжнародна
науково-практична конференція**

**“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ”**

11 квітня 2025 р.

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку (м. Одеса)
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Люблінська школа бізнесу (Словенія)
Краківський економічний університет (Польща)

**УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ**

**MANAGEMENT OF SOCIO-ECONOMIC
TRANSFORMATIONS OF BUSINESS PROCESSES:
REALITIES AND CHALLENGES**

Тези доповідей
VII Міжнародної науково-практичної конференції

11 квітня 2025 р.

Мукачево
2025

невизначеності та воєнного стану	
РОСОЛА У., ЯКУБИШИН Є. Оптимізація ресурсного забезпечення технологічних процесів у виробничому секторі України	81
СИНЕВИЧ І., ГОЛОВАЧКО В. Управління кібербезпекою критичної інфраструктури держави	83
СИРОВЕЦЬ С. Модернізація господарського комплексу України на засадах інноваційного розвитку	85
СТАНІСЛАВИК О. Електронна комерція як інструмент зміцнення міжнародної співпраці	88
СТЕГНЕЙ М., МИХАЛЬЧИНЕЦЬ Г., ГАВРИЛЮК Р. Сучасні тенденції просторової організації економічних систем	91
ТОВКАНЕЦЬ Г. Перспективи розвитку європейської вищої освіти в контексті сталого розвитку	93
ТОВКАНЕЦЬ О. Особливості розвитку світової освітньої системи	95
ФЕНЦИК О., МОЛНАР-ЧАТЛОШ А. Вплив моніторингу як інструмента забезпечення якості професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів	97

СЕКЦІЯ 3. ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА У ВИМІРАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

ГАЛАН Л., БОРИСЕВИЧ Є. Роль інформаційного менеджменту в умовах цифрової економіки	100
ЖУКОВ І. Короткочасний контент як новий підхід в управлінні підприємницькою діяльністю в умовах цифровізації економіки	103
ІРТИЩЕВА І., ОКСИМЧУК С., РОМАНЮК С. Особливості життєзабезпечення в умовах розвитку цифрової економіки	105
КОЗИК І., КОЗИК В. Основні аспекти трансформаційних перетворень розвитку цифрової економіки	106
КОЧУМА І. Використання AR/VR-технологій як фактор збереження та популяризації культурної спадщини туристичних територій	108
КОШЕЛЯ Д. Моделі змінності ІТ-бізнесу у статусі фізичних осіб-підприємців	110
ЛУЖАНСЬКА Т., ЛЕТА В., НАКОНЕЧНИЙ Ю. Цифрова трансформація економіки України	112
МАКСИМЕНКО Д., ТОКАР І. Цифровізація як фактор підвищення стійкості та конкурентоспроможності агросектору України	115
МАСАЛОВИЧ С., ГОЛОВАЧКО В. Міжнародні стандарти та протоколи в цифровій економіці: питання гармонізації	118
ПАПП В.В., БОШОТА Н., ХИМИЧ В. Роль цифрових технологій у розвитку туризму та рекреації в Україні	120
ПОПОВИЧ О., СВИТЛИК С. Цифрові платформи як каталізатори змін у сфері фінансування проєктів	122
РУСИН Я., ГОЛОВАЧКО В. Оподаткування цифрових послуг в умовах міжнародної економічної інтеграції	123
СТЕГНЕЙ М., ГРИНЧАК І., МЕЙСАР Б., БАТИН М. Особливості розвитку транспортно-логістичної сфери в умовах цифровізації	126
СТЕГНЕЙ М., НОДЬ О., БЕРГХАУЕР О. Особливості розвитку сфери готельно-ресторанного обслуговування в умовах цифровізації та євроінтеграції	128
СТЕГНЕЙ М., РИЖКОВ К. Особливості територіального розвитку в умовах цифровізації	131
ТАРДАСКІНА Т., ЧУКУРНА О. Бізнес-модель для ІТ-продукту у сфері ментального здоров'я	133
ХАДЖИРАДЄВА С., ЧУКУРНА О. Дослідження поведінових реакцій та мотивів виникнення кіберхейту	136
ЧИЗМАР І. Вплив цифрових технологій на зміну традиційних бізнес-моделей	138

СЕКЦІЯ 4. ІННОВАЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЇ В УПРАВЛІННІ ПРОЦЕСАМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ СТІЙКОСТІ ТЕРИТОРІЙ ТА ГРОМАД

ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н., ХИМИНЕЦЬ Д. Інноваційне управління в умовах мінливості	141
--	-----

УДК: 336.226.322:004.738.5

ЯРОСЛАВ РУСИН

здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»,
спеціальність «Професійна освіта. Економіка»
Мукачівського державного університету, м. Мукачево, Україна

ВАСИЛЬ ГОЛОВАЧКО

кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ОПОДАТКУВАННЯ ЦИФРОВИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

В сучасних умовах глобалізації та стрімкого розвитку цифрових технологій питання оподаткування цифрових послуг стає одним із ключових викликів для національних податкових систем. Міжнародна економічна інтеграція, зростання обсягу електронної комерції та транснаціональних цифрових платформ призводять до необхідності адаптації оподаткування до нових реалій. Це вимагає від держави пошуку оптимальних інструментів для забезпечення фіскальної справедливості, уникнення подвійного оподаткування та стимулювання розвитку цифрової економіки, що активно досліджується українськими науковцями.

Оподаткування цифрових послуг охоплює інсталяцію та спрямування податків з операцій, пов'язаних із наданням послуг у цифровому середовищі, зокрема через інтернет-платформи, мобільні додатки, хмарні сервіси та електронну комерцію. Як зазначає О.Ю. Мельник [4], основна складність встановлена у визначених місцях виникнення податкового зобов'язання, ідентифікації платника податку та справедливому розподілі податкових надходжень між країнами.

Зростання кількості нерезидентів-постачальників цифрових послуг створює труднощі для традиційних підходів до оподаткування, оскільки діяльність таких компаній часто не супроводжується фізичною присутністю на території країни-споживача. Вітчизняні дослідники (зокрема, Л.Л. Тарангул [7]) підкреслюють, що це засіб до втрати бюджетів, спотворення конкуренції та стимулює усунення від оподаткування.

У світі сформовані різні підходи до оподаткування цифрових послуг, серед яких найбільше поширені такі:

Впровадження податку на додану вартість (ПДВ) на цифрові послуги для нерезидентів. Цей підхід, який активно використовується в країнах ЄС, Австралії, Японії, дозволяє оподатковувати цифрові послуги, які надаються споживачам-резидентам іншої країни.

Запровадження окремих «цифрових податків» (Digital Services Tax, DST). Наприклад, у Франції, Італії, Великій Британії надається податок на доходи від надання цифрових послуг певного обсягу, незалежно від податкового резидентства компанії.

Акцент на міжнародному співробітництві. Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) розробляє глобальні підходи до оподаткування цифрової економіки, зокрема концепції Pillar One і Pillar Two, які передбачають новий розподіл податкових прав та мінімальний глобальний податок.

Як зазначає І.В. Луцик [3], ключовою тенденцією є гармонізація національних податкових систем з міжнародними стандартами, що дозволяє уникнути подвійного оподаткування й забезпечити надходження до бюджету.

В Україні питання оподаткування цифрових послуг стало актуальним із впровадженням так званого «Google-Податку» (закон №1525-IX, який діє з 2022 року),

яким запроваджено ПДВ для нерезидентів, які надають електронні послуги українським споживачам. Це дозволило розширити податкову базу, підвищити справедливість оподаткування та вирівняти умови конкуренції між резидентами та нерезидентами.

Як підкреслює О.А. Барановський [1], Україна приєдналася до тих тенденцій у сфері оподаткування цифрової економіки, однак у національному законодавстві залишаються європейські прогалини щодо визначення місця постачання послуг, ідентифікації платників податку та контролю за дотриманням податкового законодавства. Також є питання ефективної міжнародної співпраці з обміну податковою інформацією та боротьби з ухиленням від оподаткування, що висвітлюється у роботах В.С. Опаріна [6].

Динамічний розвиток цифрової економіки, посилення міжнародної конкуренції та зростання ролі транснаціональних платформ створюють низку викликів для фіскальної політики:

- Проблема «erosion and profit shifting» (BEPS) – відтік податкової бази до юрисдикції із низьким оподаткуванням.
- Відсутність чітких міжнародно-правових механізмів розподілу податкових надходжень між країнами споживачів та постачальників цифрових послуг.
- Низький рівень податкової культури та складність адміністрування податків у цифровому середовищі.

Українські науковці, зокрема Л.Л. Тарангул та О.Ю. Мельник [4, 7], наголошують на необхідності модернізації податкової системи відповідно до сучасних тенденцій, розвитку інструментів електронного адміністрування, підвищення прозорості та посилення міжнародного співробітництва.

З іншого боку, як зазначає І.В. Луцик [3], ефективне оподаткування цифрових послуг може стати джерелом додаткових надходжень до бюджету, сприяти розвитку національного ринку цифрових технологій, інноваційної діяльності та забезпечити справедливий розподіл податкового навантаження.

У контексті міжнародної економічної інтеграції Україна має результати таких стратегічних напрямів:

Гармонізація національного законодавства з міжнародними стандартами ОЕСР та ЄС щодо оподаткування цифрової економіки.

Розширення співпраці з міжнародними організаціями у питаннях обміну податковою інформацією, спільної боротьби з ухиленням від оподаткування та запровадження мінімальних податкових ставок.

Використання сучасних ІТ-рішень та автоматизація податкового адміністрування для контролю за операціями в цифровому середовищі.

Підвищення рівня податкової культури та обізнаності платників податків щодо нових вимог та правил оподаткування цифрових послуг.

Як підкреслює О.А. Барановський [1], залишається забезпечення балансу між фіскальними інтересами держави та стимулами для розвитку цифрового бізнесу, аби не пригальмувати інновації та не створити посилений регуляторний тиск на ринку учасників.

Отже, оподаткування цифрових послуг в умовах міжнародної економічної інтеграції є складним багатограним процесом, що вимагає постійного вдосконалення податкової політики, адаптації до міжнародних тенденцій та посилення міждержавного співробітництва. Досвід провідних країн світу та рекомендації міжнародних організацій мають стати орієнтиром для формування ефективної, справедливої та прозорої системи оподаткування цифрових послуг в Україні. Водночас, важливо не знизити високого податкового навантаження на цифровий бізнес, зберігаючи стимули для інновацій та розвитку національного ринку цифрових технологій. Українські науковці наголошують на необхідності гармонізації законодавства, впровадження електронного адміністрування та розширення міжнародної співпраці, що дозволяє забезпечити стабільні надходження до

бюджету та сприяти формуванню конкурентоспроможної цифрової економіки. Успішна реалізація цих завдань стане запорукою інтеграції України у світовий економічний простір, підвищення інвестиційної привабливості та розвитку сучасних цифрових сервісів, що відповідають потребам суспільства та бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Барановський О. А. Фіскальні виклики цифровізації економіки: напрями адаптації податкової політики України // *Економіка і держава*. – 2022. – № 10. – С. 23–27.
2. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування електронних послуг нерезидентів» від 03.06.2021 р. № 1525-IX.
3. Луцик І. В. Оподаткування електронних послуг у контексті імплементації директиви ЄС // *Економічний часопис*. – 2023. – № 2. – С. 112–124.
4. Мельник О. ю. Проблеми оподаткування електронних послуг у цифровій економіці // *Фінанси України*. – 2021. – № 11. – С. 52–65.
5. ОЕСР (2020). Податкові виклики, пов'язані з цифровізацією – Звіт про плани першого та другого компонентів. Париж: OECD Publishing.
6. Опарін В. С. Міжнародне співробітництво у сфері оподаткування цифрових послуг // *Фінанси, облік і аудит*. – 2022. – № 5. – С. 36–45.
7. Тарангул Л. Л. Оподаткування цифрової економіки: міжнародний досвід та українські реалії // *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. – 2022. – № 3. – С. 98–110.

УДК 656.02:004

МАРІАННА СТЕГНЕЙ

доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та фінансів,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ІГОР ГРИНЧАК

здобувач PhD спеціальності «Економіка»,
Мукачівський державний університет м. Мукачево, Україна

БОГДАН МЕЙСАР

здобувач PhD спеціальності «Економіка»,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

МАКСИМ БАТИН

здобувач PhD спеціальності «Економіка»,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

**ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОЇ СФЕРИ В
УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ**

Сучасна фаза розвитку транспортно-логістичної сфери характеризується інтенсивною інноваційною діяльністю, що охоплює інтеграцію автоматизованих систем, цифровізацію операційних процесів та застосування передових технологічних рішень, зокрема штучного інтелекту та машинного навчання. Дана тенденція проявляється у розбудові інтелектуальних транспортних систем, оптимізації ефективності логістичних ланцюгів, а також підвищенні рівня прозорості та можливостей відстеження товарних потоків. Окрім того, у відповідь на глобальні кліматичні зміни, зростає значущість імплементації екологічно орієнтованих та сталих практик ведення діяльності [1].

Транспортно-логістична сфера характеризується глибокими трансформаціями, зумовленими інтенсивною інтеграцією новітніх технологій. До ключових тенденцій належать автоматизація операційних процесів, активне використання даних та

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>